

lerhed for fremtidigt Mellemværende af en ube- stemt Størrelse, i Virkeligheden ved denne Akt opbruger hele sin personlige Kredit baade for Nutid og Fremtid for at opnaa en udvidet Kredit alene hos Pantkøberen. Han skræmmer sig vel ikke sin Erhvervssevne, men han binder den dog for al Fremtid saaledes, at Akt, hvad han erhverver, samtidigt med Erhvervelsen bliver behæftet, hvilket, naar den virkelige Sammenhæng tænkes at være bekendt for Alle, nødvendigvis maa berøve ham al personlig Kredit. Naar det erindres, at den, der har pantsat Akt, hvad han eier og eiendes vorder, trods Pantsætningen beholder en ofte meget udstrakt Dispositionsret over sine Eiendele, maa det derhos vistnok erkjendes, at den hele Retshandel i Virkeligheden væsentlig kun gaar ud paa, at Pantkøberen for sin Fordring skal have Fortrinsret i Skyldnervens Bo fremfor andre Kreditorer, og da det er Regelen, at en Kreditor ikke ved frivillig Overenskomst kan forskaffe sig en saadan Fortrinsret, viser det sig ogsaa ad denne Vej, at dei omhandlede Retshandlinger er i Strid med Grundsætninger, der ellers ere erkjendte for rigtige. Det Fordærlige i den omhandlede saakaldte almindelige Pantsætning erkjendes ogsaa under Forhandlingerne om Fdg. 23de Juli 1841; men man antog dengang, at det vilde være unyttigt at forbyde almindeligt Pant, naar dog andet Underpant i Løsøre, navnlig i Besætning, Inventarium, Varelagere og andre saadanne Tingindbegreb (det saakaldte hypotheca universitatis) skulde blive ved Magt.

Efter Akt, hvad der saaledes er anført, turde det være klart, at villiesbestemt Underpant i Akt, hvad Nogen eier og eiendes vorder, bør aflæsses. Derimod er det ikke tilfaldet at gjøre nogen Forandring i de legale Pantretigheder af denne Natur, som vor Lovgivning fjender, nemlig den stiftende Pantret hos Oppebørselsbetjente og den Pantret, som i visse Tilfælde er forbunden med ihinglæst Skifteertrakt. Men endvidere synes vægtige Grunde at tale for at opstille som almindelig Regel, at der ikke kan stiftes villiesbestemt Underpant i

Løsøre. Dette er foreslaaet ved Forflagets §§ 148 og 149. Det Betænkelige ved en saadan Regel ligger i, at man ved den rammer ikke blot de Tilfælde, i hvilke det omhandlede Retshandling misbruges, men ogsaa Tilfælde af berettiget Brug. Et Forbud mod villiesbestemt Underpant i Løsøre vil vistnok medføre, at de paagjældende Parter i adskillige Tilfælde vilde være opfordrede til at give Retshandlingen en anden, ofte mindre naturlig Form. Naar saaledes den Person, der staar i Begreb med at overdrage en Anden Eiendomsret over en Ting mod et Vedlæg, som ikke samtidigt skal udbetales, ikke til sin Sikkerhed kan forbeholde sig Underpant i Tingen, nødsager man ham enten til at betinge sig Ret til, hvis Vedlægget udebliver, at faa Tingen tilbage, saa at Erhververens Eiendomsret kun bliver gjenkaldelig, en Ordning, som, om end i visse Tilfælde naturlig, dog ofte vil være mindre hensigtsmæssig, — eller ogsaa maa han indskrænke sig til at overdrage Medkontrahenten Brugsret over Tingen, idet han forbeholder sig selv Eiendomsretten, indtil Tingen er betalt. Nu kan det vel nok siges, at netop den Omstændighed, at den Fornødenhed i Retshandlingen, som fyldestgøres gennem Underpant i Løsøre, i adskillige Tilfælde, idetmindste nogenlunde, ogsaa vil kunne fyldestgøres gennem andre Retshandlinger, indbeholder en Grund til at nære mindre Betænkelighed ved en fuldstændig Aflæsse af den omhandlede Pantsætningsmaade. Men herved alene bør man dog ikke berøve sig; det fortjener ikke desto mindre Overveelse, om det ikke maatte være muligt at samle idetmindste visse af de Tilfælde, i hvilke Afgangen til at stifte villiesbestemt Underpant i Løsøre maatte anses for mest nødvendig og nyttig, under mere almindelige Synspunkter, saaledes at man derefter kunde opstille visse Undtagelser fra den almindelige Regel om Ugyldigheden af slikt Underpant. Det er dette, som man ved Bestemmelserne i § 149 har forsøgt. Man nævner ikke den Tro gennem disse Bestemmelser at have bevaret Underpantens Gyldighed i